

32000D0253

3.2.2000

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 28/1

**DECYZJA NR 253/2000/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z dnia 24 stycznia 2000 r.
ustanawiająca drugi etap wspólnotowego programu działań w dziedzinie edukacji Sokrates**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 149 i 150,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽³⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽⁴⁾,

w świetle wspólnego projektu zatwierdzonego przez Komitet
Pojednawczy dnia 10 listopada 1999 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską przewiduje, że działania Wspólnoty przyczyniają się, między innymi, do rozwoju edukacji i szkolenia wysokiej jakości; środki w ramach niniejszego programu powinny wspierać europejski wymiar edukacji oraz przyczyniać się do rozwoju edukacji wysokiej jakości, mając na celu zachęcanie do nauki przez całe życie.
- (2) Decyzją nr 819/95/WE Parlament Europejski i Rada ustanowili wspólnotowy program działań Sokrates ⁽⁵⁾.
- (3) Rada Europejska na nadzwyczajnym posiedzeniu w sprawie zatrudnienia, które odbyło się w Luksemburgu

w dniach 20 oraz 21 listopada 1997 r., uznała, iż nauka przez całe życie i szkolenie mogą stanowić istotny wkład w polityki zatrudnienia Państw Członkowskich, w celu zwiększenia zdolności zatrudnienia, zdolności dostosowywania się, kultury przedsiębiorczości oraz wspierania równych szans.

- (4) Komisja w swoim komunikacie „Ku Europie wiedzy” zawarła wytyczne dla stworzenia otwartego i dynamicznego europejskiego obszaru edukacji, w którym możliwe byłoby osiągnięcie celu nauki przez całe życie oraz szkolenia.
- (5) W swojej białej księdze „Nauczanie i uczenie się – ku społeczeństwu kognitywnemu” Komisja stwierdziła, iż pojawienie się społeczeństwa kognitywnego pociąga za sobą wspieranie zdobywania wiedzy; w tym celu należy zwiększać motywację do nauki przy każdej okazji. Komisja w swojej zielonej księdze „Nauczanie, szkolenie, badania: przeszkody na drodze do mobilności transnarodowej” uwydatniła korzyści wynikające z mobilności dla osób oraz konkurencyjności w Unii Europejskiej.
- (6) Celem Komisji, zgodnie z życzeniem Parlamentu Europejskiego, jest osiągnięcie stopy udziału około 10 % szkół w ramach programu Comenius oraz około 10 % udziału uczniów w mobilności w ramach programu Erasmus.
- (7) Istnieje potrzeba wspierania aktywnego obywatelstwa oraz podejmowania walki z pozostawaniem poza obrębem społeczeństwa we wszystkich formach, w tym z rasizmem oraz ksenofobią; szczególna uwaga powinna zostać zwrócona na wspieranie równości, umacnianie równych szans dla kobiet i mężczyzn oraz osób o szczególnych potrzebach.
- (8) Parlament Europejski oraz Rada w decyzji w sprawie młodzieży oraz Rada w decyzji 1999/382/WE w sprawie szkolenia ⁽⁶⁾ ustanowili wspólnotowy program działań w odniesieniu do młodzieży oraz w zakresie szkolenia, który przyczynia się wraz z programem Sokrates do promowania Europy wiedzy.

⁽¹⁾ Dz.U. C 314 z 13.10.1998, str. 5.

⁽²⁾ Dz.U. C 410 z 30.12.1998, str. 2.

⁽³⁾ Dz.U. C 51 z 22.2.1999, str. 77.

⁽⁴⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 5 listopada 1998 r. (Dz.U. C 359 z 23.11.1998, str. 60), wspólna decyzja Rady z dnia 21 grudnia 1998 r. (Dz.U. C 49 z 22.2.1999, str. 42), decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 lutego 1999 r. (Dz.U. C 153 z 1.6.1999, str. 24) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 grudnia 1999 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Rady z dnia 17 grudnia 1999 r.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 87 z 20.4.1995, str. 10. Decyzja ostatnio zmieniona decyzją nr 576/98/WE (Dz.U. L 77 z 14.3.1998, str. 1).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 146 z 11.6.1999, str. 33.

- (9) W celu wzmocnienia wartości dodanej działania wspólnotowego niezbędne jest, aby Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi zapewniła, na wszystkich poziomach, spójność oraz komplementarność między działaniami zrealizowanymi w ramach niniejszej decyzji i innymi odpowiednimi politykami, instrumentami i działaniami wspólnotowymi.
- (10) Niezbędne jest zapewnienie możliwości organizowania wspólnych działań obejmujących program Sokrates i inne programy lub działania wspólnotowe o wymiarze edukacyjnym, wspierając w ten sposób synergii oraz wzmacniając wartość dodaną działania wspólnotowego.
- (11) Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (Porozumienie EOG) przewiduje rozszerzoną współpracę w dziedzinie kształcenia, szkolenia oraz młodzieży między Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z jednej strony a Państwami Członkowskimi Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu biorącymi udział w Europejskim Obszarze Gospodarczym (państwa EFTA/EOG) z drugiej strony.
- (12) Należy przewidzieć otwarcie niniejszego programu na uczestnictwo państw stowarzyszonych Europy Środkowej i Wschodniej, zgodnie z warunkami ustalonymi w Układach Europejskich, w ich protokołach dodatkowych oraz w odpowiednich decyzjach Rad Stowarzyszenia. W przypadku Cypru udział ten finansowany jest z dodatkowych środków zgodnie z procedurami, które mają zostać uzgodnione z tym państwem, jak również w przypadku Malty i Turcji udział ten finansowany jest z dodatkowych środków zgodnie z postanowieniami Traktatu.
- (13) Niniejszy program powinien być regularnie monitorowany oraz poddawany ocenie we współpracy między Państwami Członkowskimi a Komisją w celu umożliwienia ponownego dostosowania, szczególnie w ramach priorytetów mających na celu wprowadzenie w życie środków; ocena powinna obejmować zewnętrzną ocenę, którą mają przeprowadzić niezależne bezstronne organy.
- (14) Zgodnie z zasadami pomocniczości oraz proporcjonalności, określonymi w art. 5 Traktatu, ponieważ cele zaproponowanego działania dotyczące wkładu europejskiej współpracy w rozwój edukacji wysokiej jakości nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie między innymi ze względu na potrzebę partnerstwa wielostronnego, wielostronnej mobilności oraz wymiany informacji na poziomie wspólnotowym, mogą one z tego względu być lepiej osiągnięte na poziomie wspólnotowym ze względu na transnarodowy wymiar działań i środków wspólnotowych. Niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.
- (15) Ulepszenie europejskiego systemu transferu punktów ECTS jest skutecznym środkiem zapewnienia, iż mobilność osiągnie w pełni swoje cele. Należy zachęcać uniwersytety biorące udział w programie do możliwie najszerszego wykorzystania systemu ECTS.
- (16) Niniejsza decyzja ustanawia na cały czas trwania programu ramy finansowe tworzące podstawowe odniesienie w rozumieniu pkt 33 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej ⁽¹⁾.
- (17) Środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji przyjmuje się zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽²⁾.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie programu

1. Niniejsza decyzja ustanawia drugi etap wspólnotowego programu działań w dziedzinie edukacji Sokrates, zwanego dalej „niniejszym programem”.
2. Niniejszy program realizowany jest w okresie rozpoczynającym się dnia 1 stycznia 2000 r. a kończącym się dnia 31 grudnia 2006 r.
3. Niniejszy program przyczynia się do promowania Europy wiedzy przez rozwój wymiaru europejskiego w obszarze edukacji i szkolenia, promując naukę przez całe życie, opartą na edukacji tradycyjnej oraz nieformalnej i na szkoleniu. Wspiera zdobywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji, mogących sprzyjać aktywnemu obywatelstwu, jak również zdolności zatrudnienia.
4. Niniejszy program wspiera i uzupełnia działania podejmowane przez Państwa Członkowskie i w Państwach Członkowskich, jednocześnie w pełni szanując ich odpowiedzialność za treść programów oraz organizację systemów kształcenia i szkolenia, oraz ich różnorodność kulturową i językową.

Artykuł 2

Cele programu

Mając na uwadze rozwój edukacji wysokiej jakości oraz zachęcania do nauki przez całe życie, jednocześnie w pełni uznając odpowiedzialność Państw Członkowskich, ustala się następujące cele:

- a) wzmocnienie wymiaru europejskiego edukacji na wszystkich poziomach oraz ułatwienie szerokiego transnarodowego dostępu do zasobów edukacyjnych w Europie, jednocześnie wspierając równe szanse we wszystkich obszarach edukacji;
- b) wspieranie jakościowego i ilościowego pogłębiania znajomości języków Unii Europejskiej, w szczególności tych, które są używane w węższym zakresie oraz których nauczanie jest mniej powszechne, tak aby doprowadzić do lepszego zrozumienia i większej solidarności między narodami Unii Europejskiej, oraz wspieranie międzykulturowego wymiaru edukacji;

⁽¹⁾ Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

- c) wspieranie współpracy i mobilności w obszarze edukacji, w szczególności przez:
- wspieranie wymiany między instytucjami,
 - promowanie kształcenia otwartego i na odległość,
 - promowanie poprawy w dziedzinie uznawania dyplomów oraz okresów nauki,
 - wymianę informacji,

oraz pomoc w usuwaniu przeszkód w tym zakresie;

- d) wspieranie innowacyjności w opracowywaniu praktyki i materiałów edukacyjnych, w szczególności, tam gdzie stosowne, wykorzystanie nowych technologii oraz badanie spraw będących wspólnym przedmiotem zainteresowania w dziedzinie edukacji.

Artykuł 3

Działania Wspólnoty

1. Cele niniejszego programu, jak określono w art. 2, realizowane są za pośrednictwem następujących działań, których treść operacyjna i zastosowanie procedur opisane są w Załączniku:

Działanie 1 Edukacja szkolna (Comenius);

Działanie 2 Szkolnictwo wyższe (Erasmus);

Działanie 3 Kształcenie dorosłych i inne ścieżki edukacji (Grundtvig);

Działanie 4 Nauczanie i nauka języków (Lingua);

Działanie 5 Kształcenie otwarte i na odległość; technologie informacyjne i komunikacyjne w obszarze edukacji (Minerwa);

Działanie 6 Obserwacja i innowacja;

Działanie 7 Wspólne działania;

Działanie 8 Środki towarzyszące.

2. Działania te realizowane są poprzez następujące rodzaje środków w postaci operacji transnarodowych, które mogą łączyć wiele środków:

- a) wspieranie transnarodowej mobilności osób w obszarze edukacji w Europie;
- b) wspieranie wykorzystywania nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) w edukacji;
- c) wspieranie rozwoju sieci współpracy transnarodowej, ułatwiającej wymianę doświadczeń i dobrej praktyki;
- d) promowanie umiejętności językowych i zrozumienia różnych kultur;
- e) wspieranie nowatorskich projektów pilotażowych, opierających się na partnerstwie przeznaczonych zaprojektowanych w celu rozwoju innowacyjności i jakości w edukacji;

- f) ciągłe ulepszanie wspólnotowych materiałów referencyjnych poprzez:

- obserwacje i analizy narodowych polityk edukacyjnych,
- obserwację i rozpowszechnianie dobrej praktyki i innowacyjności,
- wszechstronną wymianę informacji.

Artykuł 4

Dostęp do programu

1. Na warunkach i zgodnie z ustaleniami mającymi na celu realizację określoną w Załączniku niniejszy program skierowany jest w szczególności do:

- a) uczniów, studentów lub innych uczących się;
- b) personelu bezpośrednio biorącego udział w nauczaniu;
- c) wszelkiego rodzaju instytucji edukacyjnych określonych przez każde Państwo Członkowskie;
- d) osób i organów odpowiedzialnych za systemy nauczania i polityki edukacyjne na poziomie lokalnym, regionalnym oraz krajowym w Państwach Członkowskich.

2. Publiczne lub prywatne organy współpracujące z instytucjami nauczania mogą również brać udział w odpowiednich działaniach, wynikających z niniejszego programu, w szczególności:

- lokalne i regionalne organy oraz organizacje,
- stowarzyszenia działające w dziedzinie edukacji, w tym stowarzyszenia studenckie, uczniowskie, nauczycielskie i rodzicielskie,
- spółki i konsorcja, organizacje handlowe i izby handlowe i branżowe,
- partnerzy społeczni i ich organizacje na każdym poziomie,
- ośrodki oraz organy badawcze.

Artykuł 5

Realizacja programu i współpraca z Państwami Członkowskimi

1. Komisja:

- zapewnia realizację działań wspólnotowych objętych niniejszym programem zgodnie z Załącznikiem,
- konsultuje się z partnerami społecznymi oraz odpowiednimi stowarzyszeniami w dziedzinie edukacji na poziomie europejskim oraz informuje Komitet, określony w art. 8 ust. 1, o swoich opiniach.

2. Państwa Członkowskie:

- podejmują niezbędne kroki mające na celu zapewnienie skutecznego działania programu na poziomie krajowym w Państwie Członkowskim, obejmując wszystkie strony zainteresowane edukacją, zgodnie z praktyką krajową,
- ustanawiają właściwe struktury na poziomie Państwa Członkowskiego w celu skoordynowanego zarządzania realizacją działań programu (krajowe agencje programu Sokrates),

- zachęcają do przyjęcia takich środków, jakie uważają za stosowne, w celu usunięcia przeszkód prawnych i administracyjnych w dostępie do niniejszego programu,
- podejmują kroki mające na celu zapewnienie potencjalnej synergii z innymi programami wspólnotowymi, realizowanymi na poziomie Państwa Członkowskiego.

3. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi zapewnia:

- przejście między działaniami prowadzonymi w ramach poprzedniego programu w dziedzinie edukacji (program Sokrates, ustanowiony decyzją nr 819/95/WE) i tymi, które mają zostać zrealizowane w ramach niniejszego programu,
- upowszechnianie wyników działań podjętych w ramach poprzedniego programu w dziedzinie edukacji (program Sokrates) i tych, które mają zostać zrealizowane w ramach niniejszego programu,
- odpowiedniej informacji, reklamy i ciągłości w odniesieniu do działań wspieranych przez niniejszy program.

Artykuł 6

Działania wspólne

Jako część procesu budowania Europy wiedzy środki zawarte w niniejszym programie mogą być realizowane zgodnie z procedurami ustanowionymi w art. 8 ust. 2, jako działania wraz ze związanymi z nimi programami i działaniami wspólnotowymi w szczególności programem Leonardo da Vinci i Młodzież, tak jak programami wspólnotowymi w dziedzinie badań oraz rozwoju nowych technologii.

Artykuł 7

Środki wykonawcze

1. Środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji dotyczące zagadnień określonych poniżej przyjmowane są zgodnie z procedurą zarządzania, określoną w art. 8 ust. 2:
 - a) roczny plan pracy, w tym priorytety, tematyka wspólnych działań, jak również kryteria i procedury wyboru;
 - b) wsparcie finansowe (wysokość, czas trwania i beneficjenci), którego ma dostarczyć Wspólnota, oraz ogólne wskazania mające na celu realizację programu;
 - c) budżet roczny oraz podział funduszy między różne działania programu;
 - d) podział środków finansowych między Państwa Członkowskie w ramach działań zarządzanych w sposób zdecentralizowany;
 - e) ustalenia mające na celu monitorowanie i ocenę programu, jak również upowszechnianie i przekazywanie wyników;
 - f) wnioski Komisji mające na celu wybór projektu, w tym tych w ramach działania 7 (wspólne działania).

2. Środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji dotyczące wszystkich pozostałych zagadnień przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą określoną w art. 8 ust. 3.

Artykuł 8

Komitet

1. Komisja jest wspomagana przez Komitet.
2. W przypadku powołania się na ten ustęp stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Okres ustanowiony w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE określa się na dwa miesiące.
3. W przypadku powołania się na ten ustęp stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.
4. Komitet przyjmuje jego własny regulamin.

Artykuł 9

Współpraca z innymi komitetami programu oraz informacja w sprawie innych inicjatyw wspólnotowych

1. Komitet ustanawia regularną i ustrukturyzowaną współpracę z Komitetem powołanym w ramach programu działań Leonardo da Vinci w celu wykonania wspólnotowej polityki kształcenia zawodowego, jak również z Komitetem powołanym w ramach programu działań wspólnotowych Młodzież.
2. W celu zapewnienia spójności niniejszego programu z innymi środkami, określonymi w art. 11, Komisja informuje regularnie Komitet o inicjatywach wspólnotowych podjętych w dziedzinach edukacji, kształcenia zawodowego, młodzieży, w tym współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.

Artykuł 10

Finansowanie

1. Ramy finansowe dla realizacji niniejszego programu w okresie określonym w art. 1 ustala się na 1 850 mln EUR.
2. Roczne środki zatwierdza organ budżetowy w granicach perspektywy finansowej.

Artykuł 11

Spójność i komplementarność

1. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi zapewnia ogólną spójność i komplementarność z innymi właściwymi politykami, instrumentami i działaniami wspólnotowymi. Program przyczynia się do osiągnięcia celów wspólnotowej polityki w obszarze równości, równych szans dla kobiet i mężczyzn oraz wspiera integrację społeczną.

Komisja zapewnia skuteczne powiązanie między niniejszym programem a programami i działaniami w obszarze edukacji, podjętymi w ramach współpracy Wspólnoty z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.

2. Wykonując środki niniejszego programu, Komisja i Państwa Członkowskie odnoszą się do priorytetów ustalonych we wskazaniach dotyczących zatrudnienia, przyjętych przez Radę jako część skoordynowanej strategii zatrudnienia.

Artykuł 12

Uczestnictwo państw EFTA/EOG, Państw Stowarzyszonych Europy Środkowej i Wschodniej, Cypru, Malty i Turcji

Niniejszy program jest otwarty na uczestnictwo:

- państw EFTA/EOG zgodnie z warunkami ustalonymi w Porozumieniu EOG,
- państw stowarzyszonych Europy Środkowej i Wschodniej zgodnie z warunkami ustalonymi w Układach Europejskich, w ich protokołach dodatkowych i decyzjach odpowiednich Rad Stowarzyszenia,
- Cypru, finansowanego z dodatkowych środków zgodnie z procedurami, jakie mają zostać uzgodnione z tym krajem,
- Malty i Turcji, finansowanych z dodatkowych środków zgodnie z postanowieniami Traktatu.

Artykuł 13

Współpraca międzynarodowa

W ramach niniejszego programu oraz zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 8 ust. 2 Komisja może współpracować z państwami trzecimi oraz z właściwymi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności Radą Europy.

Artykuł 14

Monitorowanie i ocena

1. Komisja regularnie monitoruje niniejszy program we współpracy z Państwami Członkowskimi. Wyniki procesu monitorowania i oceny powinny być użyte podczas realizowania programu.

Monitorowanie powinno obejmować sprawozdania określone w ust. 3 i szczególne działania.

2. Niniejszy program jest regularnie oceniany przez Komisję we współpracy z Państwami Członkowskimi. Ocena ta ma na celu ocenienie adekwatności, skuteczności i wpływu działań realizo-

wanych w odniesieniu do celów określonych w art. 2. Uwzględni ona także wpływ programu jako całości.

Ocena ta zbada również komplementarność między działaniami w ramach niniejszego programu a tymi przeprowadzonymi w ramach innych odpowiednich wspólnotowych polityk, instrumentów i działań.

Zgodnie z kryteriami ustanowionymi zgodnie z procedurą opisaną w art. 8 przeprowadzane będą regularne, niezależne oceny niniejszego programu.

3. Państwa Członkowskie przedkładają Komisji do dnia 31 grudnia 2003 r. oraz do dnia 30 czerwca 2007 r., odpowiednio, sprawozdania w sprawie realizacji oraz wpływu niniejszego programu.

4. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, oraz Komitetowi Regionów:

- w sprawie przystąpienia nowych Państw Członkowskich sprawozdanie w sprawie skutków finansowych tego przystąpienia dla programu, wraz, jeżeli jest to właściwe, wnioskami finansowymi w celu uporania się ze skutkami finansowymi tego przystąpienia, zgodnie z przepisami Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej oraz zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej w Berlinie z marca 1999 r. Parlament Europejski oraz Rada podejmą decyzję w sprawie tych wniosków, tak szybko jak to możliwe,
- przejściowe sprawozdanie oceniające w sprawie osiągniętych wyników oraz aspektów jakościowych i ilościowych realizacji niniejszego programu, do dnia 30 czerwca 2004 r.,
- komunikat w sprawie kontynuacji programu, do dnia 31 grudnia 2006 r.,
- sprawozdanie oceniające o charakterze *ex post* do dnia 31 grudnia 2007 r.

Artykuł 15

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Sporządzono w Brukseli, dnia 24 stycznia 2000 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

N. FONTAINE

Przewodniczący

W imieniu Rady

J. GAMA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

I. WPROWADZENIE I PRZEPISY OGÓLNE

1. Cele ustanowione w art. 2 mają być zrealizowane za pośrednictwem działań wymienionych w niniejszym Załączniku na podstawie środków wspólnotowych, opisanych w art. 3.
2. Przepisy odnoszące się do harmonogramu, warunków składania wniosków oraz kryteriów dopuszczalności i wyboru mają zostać ustalone zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji i są regularnie publikowane przez Komisję we „Wskazówkach dla wnioskodawców programu Sokrates”. Dodatkowo będą publikowane wszelkie przypadki apelowania o wnioski, określające wszystkie terminy przedkładania wniosków.
3. W kontekście działań obejmujących mobilność osób odpowiednie przygotowanie językowe powinno być zapewnione w celu zapewnienia, że beneficjanci posiadają niezbędną znajomość języka(-ów) instrukcji przyjmującej instytucji. Powinno się dokonać właściwych ustaleń organizacyjnych w instytucjach pochodzenia oraz przyjmujących w celu zapewnienia, że z danego działania polegającego na mobilności otrzymywane są maksymalne korzyści.
4. Projekty koordynowane przez uniwersytety w ramach różnych działań programu powinny tworzyć część „umowy instytucjonalnej” przewidzianej w działaniu 2.
5. Można podjąć środki wspierające w celu promowania dostępu i uczestnictwa osób o szczególnych potrzebach edukacyjnych. Gdzie sytuacja tego wymaga, korzystne działania mogą zostać podjęte w celu promowania równych szans dla kobiet i mężczyzn. Działania kładące szczególny nacisk na aspekty międzykulturowe lub mające na celu promowanie znajomości innych języków, w szczególności tych, które są używane w węższym zakresie oraz których nauczanie jest mniej powszechne, mają być wspierane w szczególności. Promowanie wszelkiego rodzaju kształcenia otwartego i na odległość, jak również właściwe wykorzystywanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych ma być wspierane w ramach działań programu. W ramach wszystkich działań programu szczególną uwagę zwraca się na upowszechnianie informacji.

II. DZIAŁANIA WSPÓLNOTY

Niniejszy Załącznik zawiera dwa główne rodzaje działań:

- rodzaj pierwszy, działania 1–3, koncentrują się na trzech podstawowych etapach nauki przez całe życie (szkoła, uniwersytet, inne),
- rodzaj drugi, działania 4–8, dotyczy środków transversalnych, w dziedzinach takich jak języki, technologie informacyjne i komunikacyjne do celów nauczania, w tym multimedia edukacyjne oraz wymiana informacji, jak również zagadnienia stanowiące przedmiot horyzontalnych zainteresowań, takie jak innowacje, upowszechnianie wyników, wspólne działania oraz ocena programu.

DZIAŁANIE 1: Comenius: EDUKACJA SZKOLNA

Działanie 1.1 **Partnerstwo szkół**

Działanie 1.2 **Szkolenie wstępne i staż szkolnego personelu dydaktycznego**

Działanie 1.3 **Sieci związane z partnerstwami szkół oraz szkoleniem personelu dydaktycznego**

DZIAŁANIE 2: Erasmus: SZKOLNICTWO WYŻSZE

Działanie 2.1 **Europejska współpraca międzyuniwersytecka**

Działanie 2.2 **Mobilność studentów i nauczycieli akademickich**

Działanie 2.3 **Sieci tematyczne**

DZIAŁANIE 3: „GRUNDTVIG”: KSZTAŁCENIE DOROSŁYCH I INNE ŚCIEŻKI EDUKACJI

DZIAŁANIE 4: LINGUA: NAUCZANIE I NAUKA JĘZYKÓW

DZIAŁANIE 5: „MINERVA”: KSZTAŁCENIE OTWARTE I NA ODLEGŁOŚĆ, TECHNOLOGIE INFORMACYJNE I KOMUNIKACYJNE W DZIEDZINIE NAUCZANIA

DZIAŁANIE 6: OBSERWACJA I INNOWACJA

Działanie 6.1: **Obserwacja systemów kształcenia, polityk i innowacji**

Działanie 6.2: **Inicjatywy innowacyjne w odpowiedzi na nowe potrzeby**

DZIAŁANIE 7: WSPÓLNE DZIAŁANIA

DZIAŁANIE 8: ŚRODKI TOWARZYSZĄCE

DZIAŁANIE 1: COMENIUS: EDUKACJA SZKOLNA

Celem programu Comenius jest podniesienie jakości oraz wzmocnienie europejskiego wymiaru edukacji szkolnej, w szczególności przez wspieranie współpracy transnarodowej między szkołami oraz przyczynianie się do poprawionego rozwoju zawodowego szkolnego personelu dydaktycznego, oraz promowanie nauki języków, jak również świadomości międzykulturowej.

Działanie 1.1: Partnerstwo szkół

1. Wspólnota wspiera tworzenie wielostronnego partnerstwa między szkołami. Partnerstwo takie może także obejmować inne odpowiednie instytucje, takie jak instytucje szkolenia nauczycieli, instytucje i władze lokalne, instytucje działalności gospodarczej i kulturalne, jak również organizacje rodzicielskie, uczniowskie oraz inne odpowiednie organizacje.
2. Wspólnotowa pomoc finansowa może być przyznana następującym rodzajom projektów:
 - a) projektom, które skupiają się na jednym lub większej liczbie tematów wspólnego zainteresowania uczestniczących szkół, obejmujących:
 - uczestnictwo uczniów w przygotowywaniu projektu oraz w działaniach w ramach projektu, w tym, gdzie to stosowne, mobilność związaną z projektem,
 - mobilność nauczycieli w celu przygotowania oraz monitorowania projektu lub w celu nauczania w innym Państwie Członkowskim, w tym staże w firmach,
 - opracowanie materiałów dydaktycznych oraz wymiany dobrej praktyki;
 - b) projektom mające w szczególności na celu naukę i nauczanie języków urzędowych Wspólnoty, łącznie z irlandzkim (jeden z języków, w którym sporządzone są Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie) oraz lëtzeburgesch (język używany na całym terytorium Luksemburga), w tym na terytoriach przygranicznych Państw Członkowskich, języków urzędowych Wspólnoty w sąsiadujących regionach innych Państw Członkowskich. Projekty mogą być dwustronne, przede wszystkim w przypadku gdy skupiają się na jednym z mniej rozpowszechnionych lub mniej nauczanych spośród tych języków, i powinny zawierać, poza działaniami określonymi w lit. a) – wymiany uczniów;
 - c) projektom mające na celu promowanie świadomości międzykulturowej, w szczególności te przeznaczone do wspierania walki z rasizmem, ksenofobią lub są poświęcone szczególnym potrzebom dzieci pracowników migrujących, cyganów i podróżników, oraz osób przemieszczających się w związku z prowadzoną działalnością zawodową;
 - d) projektom poświęcone zagadnieniom związanym z uczniami mającymi szczególne potrzeby w dziedzinie nauczania, zwracając szczególną uwagę na ich integrację w normalnym systemie szkolnictwa.
3. Szkoły wyrażające chęć uczestnictwa w niniejszym działaniu przedkładają krótki zarys opisu działań, jakie planują przeprowadzać w trakcie nadchodzącego roku szkolnego w ramach niniejszego programu (Plan Comenius). Plan ten pozwala krajowym agencjom programu Sokrates uwzględnić, kiedy przeprowadzają nabór w ramach niniejszego działania, ogólny rozwój działań europejskich danej szkoły.

Działanie 1.2: Szkolenie wstępne i staż szkolnego personelu dydaktycznego

1. Wspólnota ma wspierać wielostronne projekty, podjęte przez instytucje i organy zajmujące się szkoleniem wstępnym lub stażem szkolnego personelu dydaktycznego. Uczestnictwo szkół lub innych aktorów w dziedzinie edukacji, opisanych w art. 4 decyzji, ma być wspierany, podobnie jak wspierane jest również zaangażowanie organów nadzorczych na poziomie lokalnym i regionalnym.
2. Wspólnotowa pomoc finansowa może zostać przyznana na następujące cele:

Mobilność:

 - a) mobilność podjęta w celu przeszkolenia początkowego, w tym szkolenie praktyczne, językowa praktyka asystencka oraz staże w firmach;
 - b) mobilność podjęta w celu szkolenia ciągłego oraz uaktualniania umiejętności wyszkolonego personelu dydaktycznego;
 - c) mobilność ograniczona czasowo, w tym staże dla nauczycieli języków, personelu przekwalifikowanego na nauczycieli języków, nauczycieli wykwalifikowanych zamierzających wkrótce wrócić do zatrudnienia w charakterze nauczycieli języków oraz personelu dydaktycznego innych dyscyplin zobowiązanych lub zamierzających nauczać w języku obcym.

Projekty wielostronnej współpracy, dotyczące:

- d) udziału w opracowywaniu programów, kursów modułów lub materiałów pedagogicznych, w kontekście wzmocnienia wymiaru europejskiego edukacji szkolnej;
- e) działania związane ze szkoleniem oraz wymiana informacji dotyczących zarządzania szkołami i powiązanymi usługami, takimi jak doradztwo oraz poradnictwo zawodowe;

- f) działania dotyczące kształcenia i szkolenia oraz wymiana informacji przeznaczona do promowania świadomości międzykulturowej w szkołach lub mająca na celu wspieranie integracji i poprawę osiągnięć w nauczaniu dzieci pracowników migrujących, cyganów i podróżników oraz osób przemieszczających się w związku z prowadzoną działalnością zawodową;
- g) działania dotyczące szkolenia i rozwoju personelu dydaktycznego nauczającego uczniów stwarzających ryzyko oraz mających szczególne potrzeby w dziedzinie nauczania.

Działanie 1.3: Sieci związane z partnerstwami szkół oraz szkoleniem personelu dydaktycznego

Wspólnota ma wspierać łączenie w sieć partnerstwa szkół oraz danych projektów ze szkoleniem personelu dydaktycznego, wspieranymi odpowiednio w ramach działań 1.1 i 1.2, w celu umożliwienia współpracy w ramach przedmiotów wspólnego zainteresowania, upowszechniania wyników oraz dobrej praktyki, dyskusji na temat aspektów jakościowych i nowatorskich w nauczaniu szkolnym. Sieci szkolenia personelu mają być rozwijane tam, gdzie to stosowne, w ścisłej współpracy z uniwersyteckimi „sieciami tematycznymi” przewidzianymi w ramach programu Erasmus.

DZIAŁANIE 2: ERASMUS: SZKOLNICTWO WYŻSZE

Erasmus ma na celu podniesienie jakości oraz wspieranie europejskiego wymiaru szkolnictwa wyższego, wspieranie współpracy ponadnarodowej między uniwersytetami, propagowanie mobilności europejskiej w sektorze kształcenia wyższego, jak i polepszeniu przejrzystości oraz uznawalności na poziomie akademickim studiów oraz kwalifikacji na terytorium Wspólnoty.

Uczestniczące uniwersytety zawierają, z Komisją, „umowy instytucjonalne” obejmujące całość zatwierdzonych działań w ramach programu Erasmus. Umowy te będą zazwyczaj obejmować okres trzyletni i będą mieć charakter odnawialny.

Działanie 2.1: Europejska współpraca międzyuniwersytecka

1. Wspólnota wspiera działania w zakresie współpracy międzyuniwersyteckiej, w tym opracowywania projektów nowatorskich, prowadzonych przez uniwersytety w powiązaniu z partnerami z innych Państw Członkowskich, z uczestnictwem, gdzie stosowne, innych instytucji z obszaru edukacji, zgodnie z opisem w art. 4 decyzji.
2. Wspólnotowa pomoc finansowa może zostać przyznana na następujące cele:
 - a) organizacja mobilności studentów i nauczycieli akademickich;
 - b) wspólne opracowanie i realizowanie programów nauczania, modułów, kursów intensywnych lub innych działań w dziedzinie kształcenia, w tym działań multidyscyplinarnych oraz nauczanie niektórych przedmiotów w językach obcych;
 - c) umacnianie, rozszerzanie oraz dalszy rozwój europejskiego systemu transferu punktów ECTS w celu ułatwiania akademickiego uznawania w innych Państwach Członkowskich.

Działanie 2.2: Mobilność studentów i nauczycieli akademickich

1. Wspólnota wspiera mobilność ponadnarodową dotyczącą:
 - a) studentów zgodnie z pkt 2;
 - b) nauczycieli akademickich, do celów przeprowadzania przydzielania nauczania mogącego wzmocnić europejski wymiar lub zwiększyć zasięg kursów oferowanych przez dane uniwersytety.
2. Studenci, którzy po ukończeniu co najmniej pierwszego roku studiów spędzają od trzech do dwunastu miesięcy w innym Państwie Członkowskim w ramach niniejszego działania, traktowani są jako „studenci Erasmusa”, niezależnie od przyznania im zgodnie z pkt 3 wsparcia finansowego. Okresy takie są w pełni uznawane na podstawie umów międzyuniwersyteckich stanowiących część umów instytucjonalnych, i mogą obejmować, jeżeli to stosowne, staże w spółkach. Uniwersytet przyjmujący (goszczący) nie będzie pobierał opłat wpisowych od „studentów Erasmusa”. Specjalną uwagę poświęca się studentom ze specjalnymi potrzebami.
3. Wspólnotowa pomoc finansowa może zostać przyznana na:
 - mobilność studentów. Państwa Członkowskie, przyznając wspólnotowe dotacje, mogą może we właściwy sposób uwzględnić sytuację ekonomiczną wnioskodawców. Państwa Członkowskie zaprasza się do pomocy w zapewnieniu niezbędnych środków finansowych. W związku z tym dotacje lub pożyczki dostępne studentom w Państwach Członkowskich pochodzenia nadal są wypłacane w ciągu okresu studiów w przyjmującym Państwie Członkowskim,
 - mobilność nauczycieli akademickich,
 - środki przygotowawcze, zgodnie z sekcją IV B pkt 4.

Działanie 2.3: Sieci tematyczne

Wspólnota wspiera rozwój i konsolidację sieci tematycznych, z których każda umożliwia dużej grupie uniwersytetów współpracę w tematach odnoszących się do jednej lub wielu dyscyplin lub innych zagadnień wspólnego zainteresowania, w celu upowszechniania innowacji, ułatwiania rozpowszechniania dobrej praktyki, wspierania rozważań nad aspektami jakościowymi i innowacyjnymi szkolnictwa wyższego, poprawy metod nauczania oraz stymulowania rozwoju wspólnych programów i kursów specjalistycznych. Wspierane ma być włączanie się do udziału przedstawicieli społeczeństwa uczącego się, organizacji zawodowych oraz kręgów ekonomiczno-społecznych. Szczególna uwaga zostanie poświęcona upowszechnianiu rezultatów.

DZIAŁANIE 3: GRUNDTVIG: KSZTAŁCENIE DOROSŁYCH I INNE ŚCIEŻKI EDUKACYJNE

1. Jako uzupełnienie działania 1 (edukacja szkolna) oraz działania 2 (szkolnictwo wyższe) Grundtvig ma na celu wspieranie europejskiego wymiaru nauki przez całe życie w celu przyczynienia się, poprzez wzmocnioną współpracę transnarodową, do innowacji oraz zwiększonej dostępności i podwyższonej jakości innych ścieżek edukacyjnych oraz promowania nauki języków. Działanie to jest zatem skierowane do osób, które niezależnie od etapu swojego życia starają się uzyskać dostęp do wiedzy i umiejętności w ramach edukacji formalnej lub nieformalnej, samokształcenia, wskutek czego wzrasta ich świadomość międzykulturowa oraz możliwość uzyskania zatrudnienia oraz w celu wzmocnienia ich zdolności do osiągnięcia postępu w nauczaniu oraz odgrywania pełnej oraz aktywnej roli w społeczeństwie.
2. Wspólnotowa pomoc finansowa może zostać przyznana dla projektów oraz inicjatyw transnarodowych mających na celu wspieranie:
 - a) indywidualnego zapotrzebowania dorosłych na naukę oraz ich uczestnictwo w nauce przez całe życie;
 - b) osiąganie lub uaktualniania umiejętności u osób, którym brakuje podstawowego wykształcenia oraz kwalifikacji;
 - c) opracowania, wymiany i upowszechniania nowatorskich podejść w dziedzinie nauczania oraz dobrej praktyki, w tym opracowania i upowszechniania modułów i materiałów pedagogicznych;
 - d) rozwój usług informacyjnych oraz pomocniczych dla uczących się dorosłych oraz osób zapewniających kształcenie dorosłych, w tym usługi związane z doradztwem oraz poradnictwem zawodowym;
 - e) opracowywania narzędzi i metod oceny, zatwierdzenia lub certyfikacji wiedzy, umiejętności oraz kompetencji uzyskanych przez uczących się dorosłych, w tym za pośrednictwem środków, samokształcenia lub kształcenia eksperymentalnego lub poprzez inną naukę o charakterze nieformalnym;
 - f) podnoszenia znajomości innych języków wspólnotowych lub podniesienia świadomości międzykulturowej między uczącymi się dorosłymi osobami oraz tych osób, które zapewniają kształcenie dorosłych;
 - g) rozwoju szkolenia wstępnego stażu personelu dydaktycznego pracującego w tym sektorze;
 - h) organizowania wizyt i wymian osób, w tym dla personelu zapewniającego kształcenie dorosłych lub szkolenie osób nauczających dorosłych;
 - i) projektów skierowanych do uczących się dorosłych mających specjalne potrzeby w zakresie nauczania.
3. Wspólnota wspiera tworzenie sieci europejskich w celu wzmocnienia więzów między stronami działającymi w tym obszarze w celu umożliwienia im współpracy na bardziej stabilnych podstawach w ramach zagadnień wspólnego zainteresowania oraz w celu wzmocnienia ich świadomości europejskiego wymiaru edukacji.

DZIAŁANIE 4: LINGUA: NAUCZANIE I NAUKA JĘZYKÓW

1. Celem programu Lingua jest wspieranie środków transversalnych odnoszących się do nauki języków w celu pomocy wspierania i utrzymania różnorodności językowej we Wspólnocie, ulepszenia jakości nauczania języków i nauki oraz w celu ułatwienia dostępu do nauki przez całe życie, dostosowanej do indywidualnych potrzeb. Szczególna uwaga ma zostać zwrócona na intensyfikowanie kontaktów transnarodowych w zawodowym nauczaniu języków oraz między osobami odpowiedzialnymi za polityki nauczania języków w całej Wspólnocie, we wszystkich sektorach nauczania. W ten sposób Lingua zarówno uzupełnia, jak i wzbogaca środki związane z promowaniem nauki języków w ramach innych działań niniejszego programu, w szczególności działań 1, 2 i 3.
2. W tym kontekście nauczanie języków obejmuje nauczanie i naukę jako języka obcego każdego języka urzędowego Wspólnoty, łącznie z irlandzkim (jeden z języków, w którym sporządzone są Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie) oraz języka letzeburgesch (język używany na całym terytorium Luksemburga). Szczególną uwagę poświęca się programowi promującemu nauczanie języków używanych oraz nauczanych w węższym zakresie.

3. Wspólnotowa pomoc finansowa może zostać przyznana następującym ponadnarodowym projektom i działaniom z zakresu nauki języków:
- a) działaniom podnoszącym świadomość, przeznaczonym do celu zwrócenia uwagi na istotę nauki języków oraz dostępność możliwości ich nauki;
 - b) działaniom mającym na celu wspieranie i/lub rozpowszechnianie innowacji i dobrej praktyki, tak jak wczesna nauka języków lub rozumienie wielu języków;
 - c) opracowanie i wymiana programów nauczania, tworzenie nowych materiałów pedagogicznych oraz ulepszanie metod i narzędzi uznawania znajomości języka;
 - d) wymiana informacji oraz udział w transnarodowej sieci centrów zasobów;
 - e) opracowanie środków mających na celu promocję znajomości języków obcych, wymaganej w szczególnych sytuacjach i kontekstach oraz w zakresie, w jakim nie są one związane ze szczególnym zawodem;
 - f) zajmowanie się zagadnieniami związanymi z nauczaniem i nauką języków wynikającymi z dalszego rozszerzania Wspólnoty.

DZIAŁANIE 5: MINERWA: KSZTAŁCENIE OTWARTE I NA ODLEGŁOŚĆ, TECHNOLOGIE INFORMACYJNE I KOMUNIKACYJNE W DZIEDZINIE NAUCZANIA

1. Celem niniejszego działania jest wsparcie transversalnych środków odnoszących się do kształcenia otwartego i na odległość (ODL), jak również wykorzystywania technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT), w tym technologii multimedialnych w dziedzinie nauczania. Działając w ten sposób, uzupełnia ono i wzbogaca środki przewidziane w ramach innych działań niniejszego programu.

Środki te służą osiągnięciu potrójnego celu:

- wspieraniu lepszego zrozumienia, wśród nauczycieli, uczących się, decydentów w obszarze nauczania oraz społeczeństwa, następstw EOD/ODL, w szczególności TIC/ICT, dla nauczania, jak również krytycznego i odpowiedzialnego korzystania z instrumentów i metod używających tych technologii do celów nauczania,
- promowania konieczności zapewnienia, że rozważania natury pedagogicznej są w odpowiedni sposób uwzględniane w rozwoju produktów edukacyjnych bazujących na ICT, w szczególności multimediiów, oraz
- wspieraniu dostępu do ulepszonych metod i źródeł nauczania oraz do uzyskanych wyników, w szczególności przez transnarodową wymianę informacji, doświadczeń i dobrej praktyki.

2. Wspólnotowa pomoc finansowa może zostać przyznana na:

- a) projekty i badania mające na celu pomaganie osobom zajmującym się nauczaniem, w zrozumieniu i korzystaniu z nowatorskich procesów, w szczególności tych dotyczących ICT w nauczaniu i nauce, opracowaniu nowatorskich instrumentów i podejść oraz metod w celu ustanowienia kryteriów oceny jakościowej produktów edukacyjnych opierających się na ICT;
- b) projekty mające na celu badanie nowych metod, modułów i źródeł dla ODL i ICT;
- c) projekty mające na celu rozwój i wzajemne połączenia usług oraz systemów dostarczających informacje nauczycielom, decydentom i innym podmiotom zaangażowanym w obszarze nauczania w sprawie metod nauczania i źródeł, które wykorzystują ODL i ICT;
- d) działania mające na celu wspieranie wymianę pomysłów i doświadczeń odnoszących się do ODL oraz wykorzystania ICT w nauczaniu, w szczególności łączenie w sieć źródeł, instytucji szkolących nauczycieli, ekspertów, decydentów oraz koordynatorów projektów wspólnego zainteresowania.

DZIAŁANIE 6: OBSERWACJA I INNOWACJA

Niniejsze działanie przyczynia się do poprawy jakości i przejrzystości systemów kształcenia oraz wspiera proces innowacyjności nauczania w Europie przez wymianę informacji i doświadczeń, określanie dobrej praktyki, analizę porównawczą systemów i polityk w tej dziedzinie oraz dyskusje i analizę zagadnień dotyczących edukacji, która ma określić Rada.

Działanie 6.1: Obserwacja systemów kształcenia, polityk i innowacji

1. Niniejsze działanie, wykorzystując istniejące struktury wszędzie tam gdzie to możliwe, składa się z następujących elementów:
 - a) zbieranie danych opisowych i statystycznych oraz analizy porównawczej systemów kształcenia i polityk edukacyjnych w Państwach Członkowskich;
 - b) opracowanie metod mających na celu ocenę jakości nauczania, w tym opracowanie odpowiednich kryteriów i wskaźników;
 - c) opracowanie i aktualizacja baz danych i innych zasobów informacji lub nowatorskich doświadczeń;
 - d) upowszechnianie doświadczeń wynikających z odpowiednich działań wspieranych na poziomie wspólnotowym i poziomie Państwa Członkowskiego;
 - e) ułatwianie uznawania dyplomów, kwalifikacji i okresów nauki na wszystkich poziomach nauczania w innych Państwach Członkowskich.
2. W tym celu wspólnotowa pomoc finansowa może zostać przyznana:
 - a) sieciom informacyjnym o nauczaniu w Europie Eurydice, składającym się z jednostki europejskiej ustanowionej przez Komisję oraz jednostek ustanowionych przez Państwa Członkowskie, w celu umożliwienia im przyczyniania się w pełni do realizacji niniejszego działania. Sieć będzie w szczególności zbierać i wymieniać informacje dotyczące systemów kształcenia i polityk edukacyjnych, rozwijać bazy danych, realizować badania porównawcze oraz opracowywać wskaźniki. Eurydice będzie potrzebowała, jeżeli to konieczne, odpowiedniego wsparcia ekspertów zewnętrznych;
 - b) organizowaniu i uczestnictwu w wielostronnych wizytach studyjnych Arion, dla decydentów oraz starszych kierowników instytucji edukacyjnych, w każdym sektorze edukacji przeznaczonym do ułatwienia wymiany informacji i doświadczeń w sprawie tematów wspólnego zainteresowania Państw Członkowskich. Komisja oraz Państwa Członkowskie zapewnią upowszechnienie wyników tych wizyt oraz wspieranie ich współdziałania z innymi działaniami w ramach niniejszego programu;
 - c) tworzeniu sieci instytutów i innych odpowiednio wykwalifikowanych organów zaangażowanych w analizowanie systemów kształcenia i polityk edukacyjnych, jak również jednostek zaangażowanych w ocenę jakości nauczania;
 - d) badaniom, analizom, projektom pilotażowym, seminariom, wymianie ekspertów oraz innym stosownym działaniom dotyczącym zagadnień wspólnego zainteresowania w obszarze polityk edukacyjnych, łączących decydentów w tematach priorytetowych, które mają zostać ustalone przez Radę. Komisja może wezwać grupę ekspertów świadczących usługi w celu wspierania jej w zapewnianiu wiarygodności prac analitycznych przeprowadzanych w ramach tych działań. Uzgodnienia dotyczące powołania grupy zostaną ustalone zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji;
 - e) działaniom zmierzającym do wspierania uznawania dyplomów, kwalifikacji oraz okresów nauki, w szczególności badaniom, analizom, projektom pilotażowym oraz wymianie informacji i doświadczeń. Wspólnotowa sieć krajowych biur uznawalności wykształcenia i wymiany międzynarodowej (BUWIWM) będzie się w tym zakresie w pełni przyczyniać do osiągnięcia celów. W szczególności będzie zbierać i upowszechniać poświadczane informacje, które są niezbędne do celów akademickiej uznawalności, uwzględniając również synergię z uznawaniem dyplomów zawodowych.
3. Realizując niniejsze działanie, zapewniona zostanie ścisła współpraca w szczególności z Urzędem Statystycznym Wspólnot Europejskich (Eurostat), Europejskim Centrum kształcenia Zawodowego (Cedefop), Europejską Fundacją Kształcenia (ETF) oraz właściwymi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności Radą Europy, Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Organizacją Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury (Unesco).

Działanie 6.2: Inicjatywy nowatorskie odpowiadające pojawiającym się potrzebom

Poza współpracą przewidzianą w innych działaniach niniejszego programu Wspólnota może wspierać projekty transnarodowe oraz badania mające na celu wspomaganie rozwoju innowacji w jednym lub wielu specyficznych obszarach nauczania. Rada ma ustalić tematy, które zostaną potraktowane priorytetowo, które mają być poddawane regularnym przeglądom w celu dostosowywania ich do nowych wymogów, które wynikają w trakcie okresu objętego niniejszym programem.

DZIAŁANIE 7: WSPÓLNE DZIAŁANIA

1. Zgodnie z art. 6 decyzji w ramach niniejszego programu wsparcie wspólnotowe może zostać przyznane wspólnym działaniom z innymi programami wspólnotowymi i działaniami promującymi Europę wiedzy, w szczególności programy Leonardo da Vinci i Młodzież.

2. Takie wspólne działania mogą być przeprowadzane w ramach wspólnych wniosków, w sprawie wybranych tematów, które nie są objęte wyłącznie zakresem działania danego pojedynczego programu, które mają zostać określone zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji oraz uzgodnione z komitetami innych zaangażowanych w tę problematykę programów i działań.
3. Zostaną podjęte odpowiednie kroki w celu promowania kontaktów oraz współdziałania na poziomie lokalnym i regionalnym między uczestnikami biorącymi udział w niniejszym programie oraz w programach Leonardo da Vinci i Młodzież.

DZIAŁANIE 8: ŚRODKI TOWARZYSZĄCE

1. Wspólnotowa pomoc finansowa może zostać przyznana następującym inicjatywom mającym na celu wspieranie osiągania celów niniejszego programu, pod warunkiem iż takie inicjatywy nie wymagają wsparcia wynikającego z innych działań programu:
 - a) działania uświadamiające w celu wspierania współpracy w dziedzinie nauczania, w tym wsparcie dla organizowanych konkursów i innych wydarzeń zmierzających do wzmocnienia wymiaru europejskiego nauczania;
 - b) transnarodowe działania przeprowadzane przez stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe w dziedzinie nauczania, jak również działalność organów zajmujących się doradztwem i poradnictwem w dziedzinie nauczania;
 - c) konferencje i sympozja w sprawie innowacji w sektorach stanowiących przedmiot zainteresowania programu;
 - d) działania mające na celu szkolenie osób biorących udział w zarządzaniu europejskimi projektami współpracy w dziedzinie nauczania;
 - e) środki mające na celu optymalizację i upowszechnianie wyników projektu oraz działania przeprowadzane ze wsparciem niniejszego programu lub jego poprzedniego etapu;
 - f) działania obejmujące współpracę z państwami trzecimi oraz z właściwymi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności z Radą Europy, zgodnie z art. 13 decyzji.
2. Wspólnotowa pomoc finansowa zostanie udzielona w celu wsparcia działań krajowych agencji programu Sokrates, ustanowionych przez Państwa Członkowskie, zgodnie z art. 5 decyzji oraz w celu zapewnienia skutecznego monitorowania i oceny programu.
3. Realizując program, Komisja może korzystać z pomocy ekspertów i organizacji pomocy technicznej, których finansowanie może zostać zapewnione w ramach ogólnych ram finansowych programu. Dodatkowo Komisja może organizować takie seminaria, kolokwia lub inne spotkania ekspertów oraz podejmować działania informacyjne, reklamowe oraz upowszechniające, które mogą ułatwić realizację programu.

III. PROCEDURY WYBORU

Procedury dotyczące wniosków oraz wyboru działań określonych w niniejszym Załączniku są następujące:

1. Działania zdecentralizowane

Następujące działania, na których podstawie decyzje dotyczące wyboru są podejmowane przez Państwa Członkowskie, należy uważać za „zdecentralizowane”:

- a) — działanie 1.1 (partnerstwo szkół)
 - działanie 1.2 pkt 2 lit. a)-c) (mobilność w ramach szkoleń realizowanych w formie partnerstwa dla personelu dydaktycznego),
 - działanie 3 pkt 2 lit. h) (wizyty studyjne i wymiany w ramach kształcenia dorosłych),
 - działanie 6.1 pkt 2 lit. b) (wizyty studyjne ARION),
 - wizyty przygotowawcze w ramach wszystkich działań.

Wnioski o pomoc finansową przedłożone na podstawie tych działań mają zostać przedłożone krajowym agencjom programu Sokrates wyznaczonym przez Państwa Członkowskie zgodnie z art. 5 decyzji. Państwa Członkowskie we współpracy z krajowymi agencjami programu Sokrates przeprowadzą wybór oraz rozdzielać pomoc finansową wnioskodawcom wybranym zgodnie z ogólnymi wytycznymi, które mają zostać ustanowione na mocy art. 8 ust. 2 decyzji.

- b) działanie 2.2 pkt 3 (Mobilność studentów i nauczycieli akademickich)

Przyznawanie pomocy finansowej studentom oraz nauczycielom akademickim na mobilność ustanowioną w umowach instytucjonalnych, określonych w działaniu 2.1 oraz w celu organizacji mobilności studentów oraz nauczycieli akademickich przeprowadzane będzie przez Państwa Członkowskie we współpracy z krajowymi agencjami programu Sokrates wyznaczonymi na podstawie art. 5 decyzji, biorąc pod uwagę wcześniejsze dokonania zainteresowanych uniwersytetów, zgodnie z ogólnymi wytycznymi, które mają zostać ustanowione na mocy art. 8 ust. 2 decyzji.

2. Działania scentralizowane

Następujące działania, w których ramach decyzje dotyczące wyboru podejmowane są przez Komisję, mają zostać uznane za „scentralizowane”:

- a) — działanie 1.2 pkt 2 lit. d), e), f) i g) (działania współpracy wielostronnej)
 - działanie 3, pkt 2 lit. a)-g) i pkt 2 lit. i) (działania współpracy wielostronnej)
 - działanie 4 (Lingua)
 - działanie 5 (Minerwa)
 - działanie 6.2 (inicjatywy innowacyjne).

W celu wyboru projektów w ramach tych działań zastosowana zostanie następująca procedura:

- i) koordynatorzy projektu przedłożą propozycję projektu Komisji oraz prześlą kopię projektu krajowej agencji programu Sokrates, wyznaczonej przez odpowiednie Państwo Członkowskie;
- ii) Komisja, wspomagana przez niezależnych ekspertów, oceni propozycje projektu. Krajowe agencje mogą dostarczać Komisji swoje oceny tych propozycji;
- iii) w przypadku gdy ocena Komisji różni się od oceny otrzymanej od krajowej agencji, w koordynującym państwie w odniesieniu do jakości lub stosowności projektu, Komisja przeprowadza konsultacje, na wniosek Państwa Członkowskiego, z zainteresowanym Państwem Członkowskim. Czas trwania tych konsultacji nie przekracza dwóch tygodni;
- iv) Komisja przedłoży komitetowi propozycję ostatecznego wyboru (projekty, które mają zostać objęte wsparciem, oraz kwoty, jakie mają zostać przyznane) zgodnie z procedurą określoną w art. 8 ust. 2 decyzji;
- v) po otrzymaniu opinii komitetu Komisja ustanowi wykaz wybranych projektów oraz dokona rozdziału kwot, które mają zostać przyznane.

W niektórych przypadkach, w związku ze szczególną skalą oraz rodzajem działań, o których mowa, może zostać przyjęta procedura dwuetapowa. W takich przypadkach procedurę opisaną powyżej poprzedza przedłożenie i wybór wcześniejszych propozycji. Decyzje w odniesieniu do tego oraz uzgodnienia dotyczące wstępnego wyboru ustalone zostaną zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji;

- b) — działanie 1.3 (sieci związane z partnerstwem szkół oraz szkoleniem szkolnego personelu dydaktycznego)
 - działanie 2.1 (europejska współpraca międzyuniwersytecka)
 - działanie 2.3 (sieci tematyczne Erasmus)
 - działanie 3.3 (sieci w ramach kształcenia dorosłych)
 - działanie 6.1 pkt 2 lit. a), c), d), e) (obserwacja)
 - działanie 8 (środki towarzyszące)

Propozycje projektów w ramach tych działań przedłożone zostaną Komisji. Komisja w przypadku działań 1.3, 2.3 oraz 3.3 wspomagana przez niezależnych ekspertów oceni propozycje projektów. Decyzje w sprawie propozycji tych projektów zostaną podjęte przez Komisję po otrzymaniu opinii komitetu zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji.

Procedura dwuetapowa, określona w sekcji III 2 lit. a) akapit ostatni będzie miała zastosowanie do działań 1.3, 2.3 i 3.3 na takich samych warunkach jak wymienione w tym ustępie.

3. Wspólne działania

Procedury dotyczące dokonywanie wyboru w ramach działania 7 programu (wspólne działania) zostaną ustanowione zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji. Gdzie sytuacja tego wymaga, procedury określone powyżej mogą zostać dostosowane w celu spełnienia szczególnych wymogów wspólnych działań. Komisja dołoży wszelkich starań w celu zapewnienia optymalnej koordynacji między tymi procedurami a tymi przyjętymi w ramach innych programów wspólnotowych lub działań wspólnotowych, z którymi działania wspólne są realizowane.

- 4. Komisja, wspomagana przez Państwa Członkowskie, będzie dążyć do zapewnienia, że decyzje dotyczące wyboru są przekazywane wnioskodawcom najpóźniej pięć miesięcy od daty zamknięcia procedury przyjmowania wniosków dla danego działania. Dla projektów wybranych zgodnie z dwuetapową procedurą przewidzianą w pkt 2 lit. a) i b) niniejsze będzie odnosić się jedynie do drugiego etapu procedury (kompletna propozycja projektu).
- 5. Komisja, a w przypadku działań zdecentralizowanych – Państwa Członkowskie, będzie starać się zapewnić optymalną koordynację między procedurą a terminami przedkładania wniosków o udzielenie wsparcia w ramach niniejszego programu i programów wspólnotowych w dziedzinie kształcenia zawodowego i młodzieży odpowiednio.

IV. PRZEPISY FINANSOWE

A. Działania zdecentralizowane

1. Fundusze wspólnotowe przeznaczone na zapewnienie wsparcia finansowego w ramach działań określonych jako zdecentralizowane w sekcji III pkt 1 mają zostać rozdzielone między Państwa Członkowskie według następujących zasad:

- a) minimalna kwota, ustalona na podstawie dostępności budżetu dla danego działania będzie przydzielana każdemu Państwu Członkowskiemu;
- b) pozostała część przydzielana jest różnym Państwom Członkowskim na podstawie:
 - i) różnicy w kosztach utrzymania między Państwem Członkowskim pochodzenia a przyjmującym Państwem Członkowskim;
 - ii) odległości oraz kosztów podróży między Państwem Członkowskim pochodzenia a przyjmującym Państwem Członkowskim, która ma być obliczana, uwzględniając najniższą cenę przejazdu dla danej podróży;
 - iii) całkowita liczba w państwie:
 - uczniów i nauczycieli w nauczaniu szkolnym dla działania 1.1 (partnerstwa szkół) i działania 1.2 pkt 2 lit. a), b) i c) (mobilność w ramach partnerstwa dotyczącego szkoleń dla personelu dydaktycznego),
 - studentów w szkolnictwie wyższym dla działania 2.2 pkt 3 (mobilność studentów). Liczba absolwentów powinna być ograniczona w ramach swojego zakresu jako pomocniczy i uzupełniający czynnik, który ma być ustalony zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji w celu zakwalifikowania, gdzie sytuacja tego wymaga, do przydzielania Państwom Członkowskim,
 - nauczycieli akademickich dla działania 2.2 pkt 3 (mobilność nauczycieli akademickich).

2. Rozdzielone w ten sposób środki wspólnotowe mają być administrowane przez Państwa Członkowskie, wspierane przez krajowe agencje programu Sokrates przewidziane w art. 5 decyzji.

3. Komisja, stanowiąc we współpracy z Państwami Członkowskimi, podejmie niezbędne środki do wspierania zrównoważonego uczestnictwa na poziomie wspólnotowym, krajowym, oraz, gdzie sytuacja tego wymaga, regionalnym, oraz w przypadku szkolnictwa wyższego, w poszczególnych obszarach nauki. Udziały przeznaczone na te środki nie mogą przekraczać 5 % rocznego budżetu przeznaczonego na finansowanie każdego z określonych działań.

4. Ustalenia dotyczące kryteriów przydzielania środków finansowych każdemu Państwu Członkowskiemu na mobilność przewidzianą w działaniu 3 pkt 2 lit. h) (wizyty studyjne i wymiany w ramach kształcenia dorosłych) oraz 6.1 pkt 2 tiret drugie (ARION), w celu organizowania mobilności studentów i nauczycieli akademickich, zgodnie z sekcją III 1 lit. b), w celu wspierania wizyt i środków przygotowawczych określonych w sekcji IV pkt B 4 zostaną ustalone przez Komisję po otrzymaniu opinii komitetu, zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji.

B. Inne przepisy

1. Uwzględniając w należyty sposób jakość oraz ilość wniosków o wsparcie finansowe, następujące wytyczne zostaną uwzględnione w momencie rozdziału środków, zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji:

- a) środki, które mają być przekazane w ramach działania 1 (Comenius), nie będą mniejsze niż 27 % całkowitego budżetu dostępnego niniejszemu programowi;
- b) środki, które mają być przekazane w ramach działania 2 (Erasmus), nie będą mniejsze niż 51 % całkowitego budżetu dostępnego niniejszemu programowi;
- c) środki, które mają być przekazane w ramach działania 3 (Grundtvig), nie będą mniejsze niż 7 % całkowitego budżetu dostępnego niniejszemu programowi;
- d) środki, które mają być przekazane na pomoc finansową krajowych agencji programu Sokrates w ramach działania 8.2 oraz na pomoc techniczną w ramach działania 8.3, nie będą przekraczać 4,5 % całkowitego budżetu rocznego niniejszego programu.

Powyższe udziały procentowe mają charakter indykatywny i mogą być dostosowywane zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji.

2. Jako ogólna reguła wspólnotowa pomoc finansowa przyznawana projektom w ramach niniejszego programu przeznaczona jest częściowo na rekompensatę szacowanych kosztów niezbędnych do przeprowadzenia danych działań, mogą one obejmować maksymalnie okres trzech lat, z zastrzeżeniem regularnego dokonywania przeglądu osiągniętego postępu. Wkład Wspólnoty nie może przekraczać 75 % całkowitego kosztu danego projektu, z wyjątkiem przypadku środków towarzyszących. Może zostać przyznane wsparcie z wyprzedzeniem w celu umożliwienia przeprowadzania wizyt przygotowawczych w odniesieniu do danych projektów.

Kwota, która ma zostać udostępniona w budżecie rocznym programu na działania w ramach działania 8.1 lit. f) nie przekracza 250 000 EUR.

3. Szczególna sytuacja osób o szczególnych potrzebach zostanie uwzględniona w momencie określania kwoty wspólnotowej pomocy finansowej, która ma zostać przyznana.
4. W odniesieniu do działań obejmujących mobilności osób wspólnotowa pomoc finansowa może być przyznawana w celu zapewnienia odpowiedniego przygotowania na okres, który ma być spędzony w innym Państwie Członkowskim. Takie środki przygotowawcze mogą w szczególności obejmować kursy językowe, informację o aspektach społecznych i kulturowych przyjmującego Państwa Członkowskiego itd.

V. DEFINICJE

Do celów niniejszej decyzji przyjmuje się następujące definicje:

- 1) „spółka” oznacza wszelkie spółki sektora publicznego lub prywatnego, niezależnie od ich rozmiarów, statusu prawnego lub sektora gospodarki, w którym działają, oraz wszelkie rodzaje działalności gospodarczych, w tym gospodarki społecznej;
 - 2) „decydenci” oznaczają wszelkie kategorie personelu o obowiązkach w zakresie zarządu, oceny, szkolenia, poradnictwa lub inspekcji w dziedzinie nauczania oraz osoby odpowiedzialne za ten obszar na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym oraz w ramach ministerstw;
 - 3) „ukierunkowywanie” oznacza zakres działalności polegający na informowaniu, ocenie, ukierunkowywaniu oraz oferowaniu porad w celu wspierania uczących się w dokonywaniu wyborów odnoszących się do programów edukacyjnych oraz szkoleniowych lub możliwości zatrudnienia;
 - 4) „nauka przez całe życie”: oznacza możliwości edukacji i kształcenia oferowane osobom fizycznym przez całe ich życie w celu umożliwienia im ciągłego zdobywania wiedzy, aktualizację i dostosowywanie ich wiedzy, umiejętności oraz kompetencji;
 - 5) „kształcenie otwarte i na odległość” oznacza każdą formę elastycznego nauczania, z wykorzystaniem lub nie technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
 - 6) „projekt” oznacza transnarodową współpracę, wspólnie rozwijaną przez formalne lub nieformalne grupowanie się organizacji lub instytucji;
 - 7) „uczeń” oznacza każdą osobę zapisaną w tym charakterze do „szkoły”, zgodnie z definicją w niniejszym Załączniku;
 - 8) „centrum zasobów” oznacza organ zaangażowany w tworzenie, zbieranie lub upowszechnianie dokumentacji, metod lub metodologii odnoszących się do sektora działalności będącego przedmiotem niniejszego programu, takim jak języki, technologie informacyjne lub komunikacyjne związane z edukacją;
 - 9) „szkoła” oznacza każdy rodzaj instytucji zapewniającej ogólne (przedszkole, szkoła podstawowa/gimnazjum lub szkoła średnia), zawodowe lub techniczne nauczanie, oraz – wyjątkowo w przypadku środków mających wspierać nauczanie języków – instytucje pozaszkolne zapewniające szkolenie w ramach praktyki;
 - 10) „partnerzy społeczni” oznaczają na poziomie krajowym organizacje pracodawców i pracowników, zgodnie z ustawodawstwem lub praktyką krajową; na poziomie wspólnotowym organizacje pracodawców i pracowników biorące udział w dialogu społecznym na poziomie wspólnotowym;
 - 11) „student” oznacza każdą osobę zarejestrowaną na uniwersytetach, zgodnie z definicją w niniejszym Załączniku, w każdej dziedzinie nauki, w celu kontynuowania studiów wyższych prowadzących do uzyskania dyplomu, włącznie do poziomu doktoratu;
 - 12) „nauczyciel/personel dydaktyczny” oznacza wszystkie osoby, które poprzez swoje obowiązki są bezpośrednio zaangażowane w proces nauczania w Państwach Członkowskich, zgodnie z organizacją ich własnego odpowiedniego systemu kształcenia;
 - 13) „uniwersytet” oznacza każdą instytucję szkolnictwa wyższego, zgodnie z przepisami ustawodawstwa krajowego lub praktyki krajowej, która przyznaje tytuły lub dyplomy na tym poziomie, niezależnie od tego, w jaki sposób takie instytucje są nazywane w Państwie Członkowskim;
 - 14) „nauczyciel akademicki” oznacza wszelkie kategorie personelu zatrudnionego w tym charakterze na uniwersytecie, zgodnie z definicją niniejszego Załącznika.
-